

400 pisy z archiwu
646
262
323
Karta karna wysłana dnia 4/XII/53
2 egzemplarze
Nr II.Krn.414/53

MINISTERSTWO POLSKIEJ SZCZEPYPOSSPOLITEJ LUDOWEJ

Dn. 7 października 1953 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia S.N. A. Bachrach (sprawozdawca)

Sędziowie S.N. J. Haber

M. Budzianowski

Protokółant J. Japowski

przy udziale Prokuratora Gen. Prok. T. Czaplickiego
po rozpoznaniu na rozprawie rewizyjnej w dniu 7 października
1953 r. sprawy Wilhelma HÜRGERA, osk. z art. 2 i 4 dekr. z 31.
VIII 1944 r.,
z powodu rewizji nadzwyczajnej, załóżonej przez Generalnego
Prokuratora od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Krakowie z dnia 9
kwietnia 1952 r. sygn. K. 283/51.,

na podstawie art. 394 - 396, 400,
384 ust. 2 i 459 k.p.k. oraz art.
4 dekretu o o.s.k. zmienia zaskar-
żony wyrok w części dotyczącej
wymiaru kary w ten sposób, iż za
przestępstwo z art. 4 dekr. z 31.
VIII 1944 r. wymierza oskarżonemu
Wilhelmowi Burgerowi karę sześciu
lat więzienia, z mocy art. 31 k.k.

447
- 2 -

wymierza temuż oskarżonemu karę
pobawę 8 (ośmiu) lat więzienia
z zaliczeniem okresu tymczasowego
aresztowania od 4 lutego 1948 r.;
w pozostałej części zaskarżony
wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia
oskarżonego od kosztów postępowania
rewizyjnego i opłaty sądowej w Sa-
dzie Najwyższym.

U z a s a d n i e n i e .

Rewizja nadzwyczajna Prokuratora Generalnego Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Kra-
kowie (sygn.akt K.283/51) z dn.9 kwietnia 1952 r. w sprawie
Wilhelma Burgera, osk. z art.2 i 4 § 2 lit.a i § 3 lit.b
dekretu z dn.31.VIII 1944 r., zarzuca zaskarżonemu wyrokowi
rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary w sto-
sunku do przypisanych mu czynów i wnosi o zmianę wyroku w
części, dotyczącej orzeczenia o karze przez wymierzenie oskar-
żonemu za poszczególne czyny przestępne kar znacznie surow-
szych oraz wymierzenie wydatnie surowszej kary łącznej.

сім

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd Wojewódzki w Krakowie wyrokiem z dn.9 kwietnia
1952 r. (który uprawomocnił się dn.15 stycznia 1953 r. -
wobec cofnięcia rewizji przez oskarżonego) uznał oskarżonego
za winnego tego, że:

I. po dniu 1 września 1939 r. do 8 maja 1945 r. na
terenie Polski i Rzeszy Niemieckiej, należąc do sztafet

ochronnych "Schutzstaffeln S.S." ostatnio w stopniu "S.S. Sturmbahnführera" oraz od czerwca 1942 r. do końca kwietnia 1943 r., należał jako kierownik administracji (Verwaltungsführer) do załogi obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, brał udział w organizacjach przestępczych, powołanych przez narodo-socjalistyczne władze państwa niemieckiego, a mających na celu zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości oraz że:

II. w czasie od czerwca 1942 r. do końca 1943 r. w Oświęcimiu jako kierownik administracji obozu koncentracyjnego, idąc na rękę władzy państwa niemieckiego, współdziałał w utrzymaniu nieludzkich warunków bytowania więźniów, w dziedzinie ich wyżywienia, zaopatrzenia w odzież, sprzęty i opał oraz współdziałał w zabieraniu, sortowaniu i przechowywaniu oraz przesyłaniu zagrabionych więźniom rzeczy wartościowych do Berlina, przez co działał na szkodę więźniów.

Za powyższe przestępstwa Sąd Wojewódzki wymierzył oskarżonemu łączną karę pięciu lat więzienia (za przestępstwo wymienione w p.I na mocy art.4 dekretu z 31.VIII 1944 r. - 3 lata więzienia oraz za przestępstwo wymienione w p.II na mocy art.2 na 4 lata więzienia), orzekając jednocześnie na zasadzie art.7 cyt.dekretu przewidziane w tym przepisie prawa kary dodatkowe.

Wymierzając kary za poszczególne czyny przestępne (oraz w konsekwencji karę łączną), Sąd przyjął, "że oskarżony był biernym trybem w olbrzymiej maszynie, przemysłanego od dawna systemu, mającego na celu opanowanie przez hitleryzm władztwa nad całym światem przy równoczesnej dyskryminacji narodów podbitych").

Argument ten jest chybiony i nie może uzasadniać wymierzenia oskarżonemu kar zbliżonych do dolnej granicy ustawowego wymiaru kary.

Sąd nie uwzględnił, że oskarżony odgrywał niepoślednią rolę w aparacie kierowniczym obozu Oświęcim i działalność jego wiązała się ściśle z celami eksterminacyjnymi obozu. Wiele tysięcy więźniów obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu straciło życie na skutek straszliwych warunków istniejących w obozie.

Podnieść należy, że celem eksterminacyjnym obozu służyła również kierowana przez oskarżonego administracja obozu. - Zawszone ubrania, brak wody nadającej się do picia, niewłaściwy rozdział żywności, niejednokrotne dostarczanie więźniom prowiantów zepsutych, brak ubrań i t.p. wiązały się ściśle z celami obozu.

Nie jest słuszne stawianie zagadnienia w tej płaszczyźnie, że oskarżony był jedynie biernym wykonawcą rozkazów komendanta obozu i nie miał wpływu na bieg wypadków w obozie. Nawet fakt działania w ramach rozkazów otrzymanych od przełożonych, działających z ramienia kierownictwa organizacji przestępczych w rozumieniu art.4 dekretu - przez osoby, które brały udział w takiej organizacji przestępczej powołanej lub uznanej przez władze państwa niemieckiego lub z nim sprzymierzonego - dobrowolnie i ze świadomością co do jej skutków nie może uzasadniać przyjęcia wspomnianego faktu jako okoliczności łagodzącej - tak jak przyjął Sąd Wojewódzki w zaskarżonym wyroku - któraby usprawiedliwiała wymierzenie oskarżonemu kary zbliżonej do ustawowego minimum (patrz O.S.N. K.923/49 z 25.VI.1949 r.). Nie można bo-

wiem pomijać, że sam fakt realizowania przez oskarżonego w związku z pełnieniem przez niego funkcji kierownika administracyjnego obozu - w tak szerokim zakresie hitlerowskiej polityki eksterminacyjnej przy pełnej świadomości zadań obozu i skutków wynikających m.in. również z jego działania - nie pozwala na uznanie, by wymierzona oskarżonemu kara była współmierna do jego winy.

Poza tym oskarżony Burger ponosi odpowiedzialność za grabież mienia więźniów, w szczególności za udział w tzw. "akcji Reinhardta", skoro N.T.N. w wyroku z dnia 23.XII 1947 r. ustalił, że akcją tą kierował szef administracji obozu, a więc w okresie od czerwca 1942 r. do końca marca 1943 r. Wilhelm Burger jako Verwaltungsführer tegoż obozu. Burger zresztą w swych wyjaśnieniach przyznał fakt kierowania tą akcją w czasie swego pobytu w obozie oświęcimskim.

Były komendant obozu oświęcimskiego, Rudolf Hess, który był bezpośrednim przełożonym Burgera w czasie jego pobytu w Oświęcimiu najlepiej określił w czasie swego procesu zarówno rozmiary w akcji Reinhardta, jak i korzyści, które osiągnęło z niej państwo hitlerowskie i stwierdzając m.in., że akcją tą zostały objęte nie dające się oszacować ani opisać wartości, że były tam rzeczy wartości bezcennej, jak wspaniałe kamienie szlachetne, zegarki wysadzane brylantami, pierścionki, kolczyki, naszyjniki i t.p. Przywożone ogromne ilości walut obcych wszystkich krajów, kosztowności i dewizy sprzedawane w Szwajcarii, pokrywające zapotrzebowania całego rynku.

Jeżeli chodzi o garderobę, to odsyłano nie raz po 20 wagonów dziennie, a mimo to nie można było nadażyć, tak że pracowano dniem i nocą nad sortowaniem zagrabionych ruchomości. Burger jako "Verwaltungsführer" miał obowiązek przez podległe

mu organy ująć ("Erfassung") i zabezpieczyć ten majątek, jaki przywoziły ze sobą na teren obozu olbrzymie masy ludzkie. Znaczenie i szkodliwość tej akcji, związanej ściśle z osobą oskarżonego Burgera nie znalazło właściwej oceny w wyroku Sądu Wojewódzkiego.

W tym stanie rzeczy należy uznać, że kara wymierzona oskarżonemu za przynależność do zbrodniczej organizacji SS, z uwagi na miejsce zatrudnienia, szczebel służby, okres przynależności oskarżonego i wreszcie okazany mu stopień zaufania - jest rażąco niewspółmierna do przypisanego mu czynu i wniosek rewizji nadzwyczajnej o wydatne zaostrożenie wspomnianej kary i wymierzenie znacznie surowszej kary łącznej jest uzasadniony. Natomiast w świetle ustaleń Sądu, dotyczących zachowania się oskarżonego wobec więźniów w zakresie jego działań indywidualnych, objętych pkt.2 oskarżenia - Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uznania wymierzonej mu kary za rażąco łagodną i co do tego przestępstwa wniosku rewizji nadzwyczajnej nie uwzględnił.

Z zasad powyższych orzeczono jak w sentencji.

em

Na oryginale właściwe podpisy.

Za zgodność:

Kościełny
m. Kierownik Sekretariatu S.N.

WS.